

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643/610 - 3094
Konu : Soru Önergesi

09.06/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 14.06.2013 tarihli ve 43452547-120.07-128743 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e ait 7/24887, 7/24888, Erzincan Milletvekili Muharrem IŞIK'a ait 7/24889, İstanbul Milletvekili Durmuşali TORLAK'a ait 7/24890, İstanbul Milletvekili Abdullah Levent TÜZEL'e ait 7/24891, İstanbul Milletvekili Melda ONUR'a ait 7/24892, Manisa Milletvekili Özgür ÖZEL'e ait 7/24893, Antalya Milletvekili Yıldray SAPAN'a ait 7/24894, Iğdır Milletvekili Pervin BULDAN'a ait 7/24895, İstanbul Milletvekili Sırrı Süreyya ÖNDER'e ait 7/24896, İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın TÜRELİ'ye ait 7/24897, Eskişehir Milletvekili Kazım KURT'a ait 7/24898, 7/24899, 7/24904, Bursa Milletvekili İsmet BÜYÜKATAMAN'a ait 7/24900, Eskişehir Milletvekili Ruhsar DEMİREL'e ait 7/24901, Ankara Milletvekili Özcan YENİÇERİ'ye ait 7/24902 ve Muğla Milletvekili Nurettin DEMİR'e 7/24903 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1-Görüş 7/24887, 7/24888, 7/24889,
7/24890, 7/24891, 7/24892, 7/24893,
7/24894, 7/24895, 7/24896, 7/24897,
7/24898, 7/24899, 7/24900, 7/24901,
7/248902, 7/24903, 7/24904 (33 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi :Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili
Esas No :7/24897

Ülkemizde izlenen yanlış ve yetersiz tarım politikaları yüzünden işlenen tarım alanları hızlı bir biçimde daralmaktadır. Nitekim TÜİK verilerine göre, 2003-2012 döneminde işlenen tarım alanları yüzde 14,2 oranında azalarak 24 Milyon hektardan 20,6 Milyon hektara gerilemiştir. Bu durum esas itibarıyla tarım üreticilerinin üretim için yaptıkları masraflarını ürettikleri ürünlerin geliri ile karşılayamaz durumda olmalarından kaynaklanmaktadır. Bunun sonucunda da çiftçilerimiz belli alanlarda üretim yapmaktan vazgeçmektedirler.

Bu bilgiler ışığında;

SORU 1) Türkiye'de 2003-2012 döneminde işlenen tarım arazilerinin yüzde 14,2 oranında azalmasını hangi faktörlere bağlıyorsunuz?

SORU 2) Ülkemizde nüfus artış hızının yıllık yüzde 1,25'ler civarında olduğu düşünüldüğünde, işlenen tarımsal alanlardaki azalmanın ülke ekonomisine olumsuz etkileri olduğunu düşünüyor musunuz?

SORU 3) İşlenen tarımsal arazilerdeki daralma sonucunda hangi temel ürünlerin üretiminde ne kadarlık azalmalar gerçekleşmiştir?

SORU 4) Hangi temel ürünlerde üretimin yurtiçi tüketimi karşılayamaması sonucunda ithalatçı konumuna düşülmüştür?

SORU 5) AKP iktidarları öncesi dönemde tarımsal hammaddelerde dış ticaret fazlası veren ülkemiz son yıllarda neden dış ticaret açığı vermeye başlamıştır?

SORU 6) Bu ürünlerde artan dış ticaret açığının önlenmesi için Bakanlığınızca yürütülen bir çalışma var mıdır?

CEVAP 1-2-3-4-5) Türkiye ekonomisi ve sosyal yapısında en önemli sektörlerin başında gelen tarım, yapısal değişim ve dönüşüm çalışmalarıyla beraber ortaya konulan etkin ve kararlı politikalar ve sağlanan desteklerle son 10 yıllık dönemde büyük bir çıkış yapan ve ekonomimize önemli katkılar sağlayan bir sektör konumuna gelmiştir.

Hükümetlerimiz döneminde tarım, sosyal alan olmaktan çok, stratejik ve rekabete dayalı iktisadi bir sektör olarak ele alınmış ve bu kapsamda gününbirlik politikalar yerine, stratejik planlamaya dayanan orta ve uzun vadeli politikalar ortaya konularak, sektörde yıllardır süregelen birçok sorun çözüme kavuşturulmuştur.

Tarımda değişim ve dönüşümün gerçekleştiği bu dönemde; Tarım Kanunu'nun da içinde olduğu sektörle ilgili birçok önemli Kanun çıkarılmış, tarım sektörüne önemli oranda destek sağlanmış ve sektörü geliştirmeye yönelik birçok yeni proje hayata geçirilmiştir.

M M

Tarım sektörü 2012 yılını %3,5 büyüme ile tamamlamıştır. Böylece Türkiye tarımı, şiddetli kuraklıkların ve küresel finans krizlerinin yaşandığı son 9 yılın 8'inde büyüyen tarım, son yarım yüzyılın büyüme rekorunu kırmıştır. 2013 Yılı I. Çeyrek rakamlarına göre ise tarım sektörü %3,6 ile büyümesine devam etmiştir.

Tarımın Milli Gelire katkısı; 2002 yılında 36 Milyar TL iken, 2012 yılında %212 artarak 112,6 Milyar TL'ye ulaşmıştır. Dolar olarak ise; 2002 yılında 23,7 Milyar Dolardan, 2012 yılında 62,5 Milyar Dolara ulaşmıştır.

Dünya Bankası ve OECD verilerine göre, 2002 yılında tarımsal ekonomik büyüklükte Dünyada 11., Avrupa 4. sırada iken, Dünyada 7'inci sıraya, Avrupa'da 1'inci sıraya yükselmiştir.

Tarımsal ihracatımız da son 10 yılda önemli oranda artmış ve Türkiye bölgesinde önemli bir tarımsal ihracatçı ülke konumuna yükselmiştir. TÜİK Standart Ticaret sınıflamasına göre (STIC, Rev-3) verilerine göre 2012 yılında tarım ürünleri ihracatımız bir önceki yıla göre %4,8, 2002'ye göre ise %295 artarak 16 Milyar Dolar'a ulaşmıştır. 2012 yılında tarımsal ithalatımız bir önceki yıla göre %7 azalmıştır.

Ülkemiz, tarım sektörünün temeli olan gıda maddelerinde istikrarlı bir şekilde dış ticaret fazlası vermektedir. Türkiye; 2002 yılında 1 Milyar 756 Milyon Dolar gıda maddeleri dış ticaret fazlası verirken, 2012 yılında 4,6 Milyar Dolar dış ticaret fazlası vermiştir. 2003-2012 döneminde Ülkemiz toplamda 36 Milyar 766 Milyon Dolar gıda maddeleri dış ticaret fazlası vermiştir.

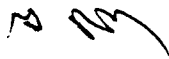
Bakanlığımızca tarım sektörünün geliştirilmesi ve üretimin artırılması amacıyla önemli destekler sağlanmaktadır. Bu kapsamda tarımsal destekler; verimlilik, kalite, sağlık ve kırsal kalkınmayı esas alacak şekilde, pazar ihtiyacı göz önünde tutularak yeniden düzenlenmiş ve daha etkin hâle getirilmiştir. Tarım sektörüne sağlanan destekler son 10 yılda önemli oranda artırılmış ve sektörün geliştirilmesi temelinde çeşitlendirilmiştir.

2002 yılında 1 Milyar 868 Milyon TL olan toplam tarımsal destekler, 2012 yılında 7,6 Milyar TL'ye ulaşmıştır. 2003-2012 döneminde Bakanlığımız cari transfer bütçesinden karşılıksız ve nakit olarak verilen tarımsal destek miktarı 50,6 Milyar TL olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılında ise üreticilerimize 9 Milyar 113 Milyon TL tarımsal destek ödenmesi planlanmıştır.

Bakanlığımızca ilk kez yapılan bir çalışma ile oluşturulan "Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli" kapsamında ilk olarak fark (prim) ödemesi verilen 17 ürünün yetiyeceği uygun havzalar belirlenmiş ve 2010 yılından itibaren prim destekleri "Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli"ne göre uygulanmıştır. 2012 yılında da devam eden uygulama ile üretim planlaması için önemli bir adım atılmış, etkin ve rasyonel bir destekleme politikası oluşturulmuştur. Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli içerisinde oluşturulan Talep Tahmin Modülü ile geleceğe yönelik üretim, tüketim ve ihracat tahminleri yapılarak ülkesel politikalara yön verilmektedir.

Son 10 yılda tarımsal alanlarımızda bir miktar azalma olmasına rağmen, verim ve üretimde önemli artışlar sağlanmıştır. Bu kapsamda TÜİK verilerine göre bitkisel üretimde 2002-2013 döneminde;

- Hububat üretimimiz %18,1 artarak 36,4 Milyon tona,
- Mısır üretimimiz %136 artarak 4,9 Milyon tona,

- Çeltik üretimimiz %150 artarak 900 Bin tona,
- Ayçiçeği üretimimiz %77 artarak 1,5 Milyon tona,
- Toplam Meyve üretimimiz %36 artarak 18,2 Milyon tona,
- Toplam sebze üretimimiz %8,6 artarak 28,1 Milyon tona ulaşmıştır.

Üretimdeki bu gelişmeler verimlikteki artıştan kaynaklanmaktadır. Bu kapsamda TÜİK verilerine göre 2002-2012 dönemimde ortalama verim; buğdayda %27, mısırdada %76, çeltikte %23, ayçiçeğinde %47, kütü pamukta %35, nohutta %26, kırmızı mercimekte %60 artmıştır.

Tarımsal alan, üretim ve dış ticarete ilişkin veriler düzenli olarak TÜİK tarafından kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.

